

УА “Брэсцкі дзяржаўны
ўніверсітэт імя А.С. Пушкіна”
Кафедра беларускай філалогіі

ПЫТАННІ ДА ЗАЛІКУ

па курсе: **“Тэорыя і практыка перакладу”**

для студэнтаў спецыяльнасці **“Беларуская філалогія
(літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць)”**, 2 курс, 4 сем.

1. Значэнні слова “пераклад”. Віды перакладу паводле формы падачы інфармацыі, жанрава-стылёвых асаблівасцяў.
2. Перакладазнаўства як навука. Тэорыя перакладу: дыскусійныя пытанні і праблемы.
3. Асноўныя напрамкі ў тэорыі перакладу.
4. Асаблівасці мастацкага перакладу – псіхалагічны, культуралагічны, літаратурназнаўчы і іншыя аспекты.
5. Гісторыя перакладу: сутнасць, значэнне. Задачы крытыкі перакладу.
6. Праблема адэкватнасці (дакладнасці) арыгіналу і перакладу.
7. Сярэдневяковыя пераклады на беларускую мову.
8. Беларускі мастацкі пераклад XIX ст..
9. Беларускі мастацкі пераклад 20-30 гг. XX ст..
10. Сучасныя беларускія пераклады і словатворчасць.
11. “Слова пра паход Ігаравы” ў перакладах Я. Купалы, М. Гарэцкага, Р. Барадуліна, В. Дарашкевіча.
12. Францішак Скарына як перакладчык Святога Пісьма.
13. Біблія, богаслужбовыя тэксты ў перакладах В. Сёмухі, У. Чарняўскага, А. Клышкі, А. Надсана і інш.
14. Асноўныя крытэрыі адэкватнасці ў розныя перыяды гісторыі і ў сучасным перакладазнаўстве.
15. Пераклад як сродак ідэнтыфікацыі нацыянальнай літаратуры. Адметнасць нацыянальных асацыятыўных сувязяў у перакладах мастацкіх твораў.
16. Праблемы перадачы нацыянальнай самабытнасці слова (безэквівалентнай лексікі) у перакладах. Шляхі перадачы “неперакладальнага” ў мастацкім творы.
17. Беларуска-ўкраінскі ўзаемапераклад.
18. Беларуска-польскі ўзаемапераклад.
19. Лексіка-семантычныя і фразеалагічныя, граматычныя і стылістычныя пытанні беларуска-рускага ўзаемаперакладу.
20. Беларуска-рускі ўзаемапераклад паэтычных твораў.
21. Беларуска-рускі ўзаемапераклад мастацкай прозы.
22. Спецыфіка перакладу публіцыстычных тэкстаў.
23. Асаблівасці перадачы інфармацыі ў тэкстах навуковага стылю і шляхі захавання яе пры перакладзе.

24. Тэрміналагічная лексіка і пераклад. Іншамоўныя словы ў кантэксце навуковых тэкстаў і шляхі іх перадачы пры перакладзе.
25. Праблемы перакладу тэкстаў афіцыйнага стылю. Штатпы і моўныя клішэ: шляхі перадачы па-беларуску.

Спіс літаратуры

1. Верабей, А.Л. Беларуска-рускі паэтычны ўзаемапераклад 20-30-х гадоў / А.Л. Верабей. – Мінск, 1990.
2. Гаўрук, Ю. Ступень адказнасці. Літаратурна-крытычныя артыкулы, эсэ / Ю. Гаўрук. – Мінск, 1986.
3. Гілевіч, Н.І. Пераклад як сродак супастаўлення фактаў беларускай і рускай моў / Н. Гілевіч // Тыпалогія славянскіх моў і ўзаемадзеянне славянскіх літаратур. – Мінск, 1977. – С. 115–117.
4. Кабржыцкая, Т.В. Карані дружбы / Т.В. Кабржыцкая, В.П. Рагойша. – Мінск, 1976.
5. Казыра, Л.А. Перакладчыцкая спадчына М. Багдановіча / Л.А. Казыра // М. Багдановіч. Зб. тв.: у 3 т. – Мінск, 1992. – Т.1. – С. 540–563.
6. Кенька, М.П. Майстэрства А. Куляшова-перакладчыка / М.П. Кенька. – Мінск, 1983.
7. Комиссаров, В.Н. Лингвистика перевода / В.Н. Комиссаров. – М., 1980.
8. Копанев, П.И. Вопросы истории и теории художественного перевода / П.И. Копанев. – Минск, 1972.
9. Лойка, А. Станаўленне нацыянальнага перакладу // А. Лойка. Беларуская паэзія пачатку ХХ ст. – Мінск, 1972. – С. 222–234.
10. Лужанін, М. Гора перакладчыка // Лужанін М. З ранку да вечара. – Мінск, 1978. – С. 303–312.
11. Мартынава, Э.М. Беларуска-ўкраінскі паэтычны ўзаемапераклад / Э.М. Мартынава. – Мінск, 1973.
12. Рагойша, В.П. Пераклаў Якуб Колас... / В.П. Рагойша. – Мінск, 1972.
13. Рагойша, В.П. І нясе яна дар... / В.П. Рагойша. – Мінск, 1977.
14. Рагойша, В.П. Проблемы перевода с близкородственных языков: Белорусско-русско-украинский поэтический взаимоперевод / В.П. Рагойша. – Мінск, 1980.
15. Рагойша, В. І адгукнецца слова ў слове...: Літаратурна-крытычныя артыкулы, эсэ, дыялогі / В.П. Рагойша. – Мінск, 1992.
16. Шэрман, К. Таямніцы почырку / К. Шэрман. – Мінск, 1995.
17. Яскевіч, А. Сумежжа: Мова, пераклад, вытокі прозы / А. Яскевіч. – Мінск, 1994.